

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2020. gada 19. martā*

[Teksts labots ar 2020. gada 14. maija rīkojumu]

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (EK) Nr. 1370/2007 – Sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumi, izmantojot dzelzceļu un autoceļus – 8. pants – Pārejas noteikumi – 8. panta 3. punkts – Sabiedrisko pakalpojumu līgumu izbeigšanās – Līguma maksimālā 30 gadu termiņa aprēķināšana – Datuma, no kura sāk skaitīt maksimālo 30 gadu termiņu, noteikšana

Lietā C-45/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 2 A Coruña* (Akoruņas provinces Administratīvā tiesa Nr. 2, Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2018. gada 12. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 24. janvārī, tiesvedībā

Compañía de Tranvías de La Coruña SA

pret

Ayuntamiento de A Coruña,

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*] (referents) un K. Likurģs [*C. Lycourgos*],

ģenerālvokāts: H. Saugmandsgors Ēe [*H. Saugmandsgaard Øe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Compañía de Tranvías de La Coruña SA* vārdā – *D. Rodríguez Siaba, procurador, A. M. Platas Casteleiro* un *J. Monrabà Bagan, abogados,*
- [ar labojumiem, kas izdarīti ar 2020. gada 14. maija rīkojumu] *Ayuntamiento de A Coruña* vārdā – *M. J. Macías Mourelle, letrada,*
- Francijas valdības vārdā – *P. Dodeller* un *E. de Moustier, pārstāvji,*

* Tiesvedības valoda – spāņu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *W. Mölls, G. Gattinara un J. Rius*, pārstāvji,

nemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1370/2007 (2007. gada 23. oktobris) par sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, izmantojot dzelzceļu un autoceļus, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1191/69 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 1107/70 (OV 2007, L 315, 1. lpp.), 8. panta 3. punkta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Compañía de Tranvías de La Coruña SA* (turpmāk tekstā – “*Compañía de Tranvías*”) un *Ayuntamiento de A Coruña* (Akoruņas pašvaldība, Spānija) (turpmāk tekstā – “Akoruņas pašvaldība”) par *Compañía de Tranvías* tieši piešķirta sabiedriskā transporta līguma izbeigšanu.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Regulas Nr. 1370/2007 31. apsvērumā ir noteikts:

“Tā kā kompetentajām iestādēm un sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem būs vajadzīgs laiks, lai pielāgotos šai regulai, būtu jāparedz pārejas mehānismi. Lai saskaņā ar šo regulu pakāpeniski piešķirtu pakalpojumu valsts līgumus, dalībvalstīm pēc pārejas laika pirmās puses beigām sešu mēnešu laikā būtu jāsniedz Komisijai progresa ziņojums. Pamatojoties uz šiem ziņojumiem, Komisija var ierosināt attiecīgus pasākumus.”

- 4 Šīs regulas 5. panta 1. punkta pirmajā teikumā ir noteikts, ka sabiedrisko pakalpojumu līgumus piešķir saskaņā ar šajā regulā paredzētajiem noteikumiem.

- 5 Minētās regulas 8. pantā “Pāreja” ir noteikts:

“1. Valsts [sabiedrisko] pakalpojumu līgumus piešķir saskaņā ar šajā regulā paredzētajiem noteikumiem. Tomēr pakalpojumu līgumus vai pakalpojumu valsts līgumus, kā noteikts [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/17/EK (2004. gada 31. marts), ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs (OV 2004, L 134, 1. lpp.),] vai [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras (OV 2004, L 134, 114. lpp.)], attiecībā uz sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, ko sniedz ar autobusu vai tramvaju, piešķir saskaņā ar procedūrām, kas paredzētas saskaņā ar minētajām direktīvām, ja šādi līgumi nav pakalpojumu koncesijas līgumi, kā noteikts minētajās direktīvās. Ja līgumus piešķir saskaņā ar Direktīvu [2004/17] vai Direktīvu [2004/18], nepiemēro šā panta 2. līdz 4. punktu.

2. Neskarot 3. punktu, pakalpojumu valsts [sabiedrisko pakalpojumu] līgumu piešķiršana pārvadājumiem pa dzelzceļu un autoceļiem atbilst 5. panta prasībām no 2019. gada 3. decembra. Šajā pārejas laikā dalībvalstis veic pasākumus, lai pakāpeniski izpildītu 5. panta prasības nolūkā novērst nopietnas strukturālas problēmas, jo īpaši attiecībā uz transporta jaudu.

Sešos mēnešos pēc pārejas laika pirmās puses beigām dalībvalstis sniedz Komisijai progresa ziņojumu, īpaši norādot, kā īsteno pakalpojumu valsts [sabiedrisko pakalpojumu] līgumu pakāpenisku piešķiršanu saskaņā ar 5. pantu. Pamatojoties uz dalībvalstu progresa ziņojumiem, Komisija var ierosināt attiecīgus dalībvalstīm adresētus pasākumus.

3. Piemērojot 2. punktu, neņem vērā pakalpojumu valsts [sabiedrisko pakalpojumu] līgumus, kas saskaņā ar [Savienības] un valsts tiesību aktiem piešķirti:

- a) pirms 2000. gada 26. jūlija saskaņā ar taisnīgu konkursa procedūru;
- b) pirms 2000. gada 26. jūlija saskaņā ar procedūru, kas nav taisnīga konkursa procedūra;
- c) no 2000. gada 26. jūlija un pirms 2009. gada 3. decembra saskaņā ar taisnīgu konkursa procedūru;
- d) no 2000. gada 26. jūlija un pirms 2009. gada 3. decembra saskaņā ar procedūru, kas nav taisnīga konkursa procedūra.

Līgumi, kas minēti a) apakšpunktā, var palikt spēkā līdz to darbības termiņa beigām. Līgumi, kas minēti b) un c) apakšpunktā, var palikt spēkā līdz to darbības termiņa beigām, bet ne ilgāk par 30 gadiem. Līgumi, kas minēti d) apakšpunktā, var palikt spēkā līdz to darbības termiņa beigām, ja vien tie ir termiņa līgumi un ja to termiņi ir salīdzināmi ar 4. pantā paredzētajiem termiņiem.

Pakalpojumu valsts [sabiedrisko pakalpojumu] līgumi var palikt spēkā līdz to darbības termiņa beigām, ja to pārtraukšana radītu nesamērīgas juridiskas vai ekonomiskas sekas un ja Komisija ir devusi atļauju.

[..]”

- 6 Saskaņā ar Regulas Nr. 1370/2007 12. pantu tā stājas spēkā 2009. gada 3. decembrī.
- 7 Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/2338 (2016. gada 14. decembris) (OV 2016, L 354, 22. lpp.), kura stājas spēkā 2017. gada 24. decembrī, Regulā Nr. 1370/2007 tika izdarīti grozījumi. Ņemot vērā pamatlietas faktus, šim strīdam ir piemērojama Regula Nr. 1370/2007 redakcijā, kas bija spēkā pirms grozījumiem, kuri izdarīti ar Regulu 2016/2338.

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 8 1986. gada 1. decembrī Akoruņas pašvaldība apstiprināja līguma noslēgšanu ar *Compañía de Tranvías*, kas ir uzņēmums, kurš sniedz pasažieru pārvadājumu pakalpojumus, lai vienā koncesijā apvienotu visas pilsētas transporta līnijas, kuras tai piederēja. Šo līgumu, kurā bija noteikts, ka 2024. gada 31. decembrī vienoti beidzas visi attiecīgie pakalpojumi, 1987. gada 6. februārī bija parakstījušas *Compañía de Tranvías* un Akoruņas pašvaldība. 1996. gada 5. jūlijā šīs pašas puses noslēdza citu līgumu, lai minētajā līgumā iekļautu jaunu sabiedriskā transporta ar tramvaju pakalpojumu ar tādu pašu beigu datumu.
- 9 2016. gada 18. oktobrī Akoruņas pašvaldība nosūtīja *Compañía de Tranvías* vēstuli, norādot, ka saskaņā ar Regulu Nr. 1370/2007 koncesijas automātiski izbeigsies 30 gadus pēc tās piešķiršanas brīža. 2016. gada 2. novembrī *Compañía de Tranvías* iesniedza apsvērumus par šo vēstuli, kuros tā tostarp norādīja, ka saskaņā ar tiesiskās drošības un vienlīdzības principiem maksimālais 30 gadu termiņš, kas noteikts Regulas Nr. 1370/2007 8. pantā, ir jāaprēķina nevis no pamatlietā aplūkojamā līguma piešķiršanas datuma, bet no 2009. gada 3. decembra, kas ir šīs regulas spēkā stāšanās datums, vai no 2000. gada 26. jūlija, kas ir minētajā 8. pantā paredzētais objektīvais datums.

- 10 Pakārtoti *Compañía de Tranvías* apgalvoja – ja būtu jāuzskata, ka maksimālais 30 gadu termiņš sākas no pamatlietā aplūkotā līguma piešķiršanas brīža, 1996. gadā veiktie grozījumi šajā līgumā būtu līdzvērtīgi jaunai līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai, līdz ar to līguma termiņš ilgstot līdz 2026. gadam. Pakārtoti *Compañía de Tranvías* apgalvoja, ka uz šo gadījumu varētu attiekties Regulas Nr. 1370/2007 8. panta 3. punkta pēdējā daļa.
- 11 2016. gada 30. novembrī Akoruņas pašvaldība, piemērojot Regulas Nr. 1370/2007 5. panta 5. punktu, nolēma atstāt spēkā koncesiju uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus, un apspriesties ar Komisiju par *Compañía de Tranvías* priekšlikumu piemērot minētās regulas 8. panta 3. punktā paredzēto izņēmumu, lai pagarinātu koncesijas termiņu līdz tās darbības termiņa beigām.
- 12 Pēc tam, kad Akoruņas pašvaldība 2017. gada 2. jūnijā noraidīja tās administratīvo sūdzību par šo lēmumu, *Compañía de Tranvías* iesniedzējtiesā iesniedza administratīvu sūdzību par šo pašu lēmumu.

- 13 Uzskatot, ka tajā izskatāmā strīda risinājumam ir nepieciešama Regulas Nr. 1370/2007 8. panta 3. punkta interpretācija, *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 A Coruña* (Akoruņas provinces Administratīvā tiesa, Spānija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Regulas [Nr. 1370/2007] 8. panta 3. punktā minēto līguma darbības maksimālo 30 gadu termiņu – ievērojot minētās tiesību normas b) apakšpunktu – aprēķina no: a) līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas vai tā noslēgšanas dienas, b) minētās tiesību normas stāšanās spēkā dienas, c) nākamās dienas pēc minētās regulas 8. panta 2. punktā noteiktā pārejas perioda beigām (2019. gada 3. decembris) vai d) kāda cita Eiropas Savienības Tiesas noteikta datuma?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 14 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas, gan no vienlīdzības principa prasībām izriet, ka Savienības tiesību normas formulējums, kurā nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu tās saturu un piemērošanas jomu, visā Eiropas Savienībā parasti ir interpretējams autonomi un vienveidīgi, ņemot vērā ne vien šīs tiesību normas formulējumu, bet arī tiesību normas kontekstu un attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķi (spriedums, 2019. gada 23. maijs, WB, C-658/17, EU:C:2019:444, 50. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 15 Saskaņā ar Regulas Nr. 1370/2007 8. panta 3. punkta otrās daļas otro teikumu šīs regulas 8. panta 3. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktā minētie līgumi “var palikt spēkā līdz to darbības termiņa beigām, bet ne ilgāk par 30 gadiem”.
- 16 Šajā gadījumā nav strīda par to, ka pamatlietā aplūkotajam līgumam, tā kā tas tika piešķirts “pirms 2000. gada 26. jūlija, pamatojoties uz citu procedūru, kas nav taisnīga konkursa procedūra”, ir piemērojams šis b) apakšpunkts.
- 17 Akoruņas pašvaldība apgalvo, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1370/2007 8. panta 3. punkta otrās daļas otrā teikuma gramatisko interpretāciju tieši katra šajā b) apakšpunktā minētā līguma ilgums nedrīkst pārsniegt 30 gadus.
- 18 Protams, šajā tiesību normā ir paredzēta šāda interpretācija, jo tajā ietvertā frāze “to darbības termiņa beigām” nosaka attiecīgo līgumu termiņu un līdz ar to minētās tiesību normas beigu daļa var tikt saprasta tādējādi, ka nav atļauts turpināt šos līgumus ilgāk par 30 gadiem pēc to slēgšanas tiesību piešķiršanas.
- 19 Tomēr Regulas Nr. 1370/2007 8. panta 3. punkta otrās daļas otrā teikuma formulējumā nav skaidri precizēts brīdis, no kura sākot ir jāaprēķina maksimālais 30 gadu termiņš.

- 20 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jānorāda, ka, interpretējot šo tiesību normu tādējādi, ka tajā noteiktā maksimālā 30 gadu termiņa sākuma brīdis atbilst sabiedrisko pakalpojumu līguma piešķiršanas datumam, tas nozīmētu, ka minētā tiesību norma nepieļauj, ka tajā paredzēto līgumu termiņš būtu ilgāks par 30 gadiem.
- 21 Pirmkārt, šāda interpretācija, kā to norāda Komisija, varētu radīt situāciju, ka, stājoties spēkā šai regulai, ar šo regulu ar atpakaļejošu spēku no datuma vēl pirms tās stāšanās spēkā tiek izbeigti sabiedrisko pakalpojumu līgumi, kas likumīgi noslēgti ilgu laiku pirms 1979. gada 3. decembra un kuriem ir paredzēti vairāk nekā 30 gadu darbības termiņi, kas būtu pretrunā tiesiskās drošības principam.
- 22 Otrkārt, tādu sabiedrisko pakalpojumu līgumu gadījumā, kas ir spēkā Regulas Nr. 1370/2007 spēkā stāšanās brīdī, šāda interpretācija varētu radīt situāciju, kurā pārejas periods būtu neliels vai ļoti ierobežots, pretēji Regulas Nr. 1370/2007 8. panta mērķim, kas atgādināts tās 31. apsvērumā, proti, piešķirt kompetentajām iestādēm un sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem atbilstošu pārejas periodu, lai pielāgotos šīs regulas noteikumiem.
- 23 Turklāt šādās situācijās kompetentā iestāde, kurai ir piemērojams Regulas Nr. 1370/2007 8. panta 2. punktā paredzētais pārejas režīms, varētu tieši, nebūdama pakļauta šīs regulas 5. pantā paredzētajiem pienākumiem, piešķirt sabiedrisko pakalpojumu līgumu par to pašu pakalpojumu uz desmit gadiem saskaņā ar minētās regulas 4. panta 3. punktu. Tas pierādot Regulā Nr. 1370/2007 paredzētā pārejas režīma nekonsekvenci.
- 24 Otrkārt, Regulas Nr. 1370/2007 8. panta 3. punkta otrās daļas otro teikumu arī nevarot interpretēt tādējādi, ka maksimālais 30 gadu laikposms sākas nākamajā dienā pēc šīs regulas 8. panta 2. punktā noteiktā pārejas perioda beigām. Ir jāatgādina, pirmkārt, ka šo 2. punktu ievada vārdi “neskarot 3. punktu” un, otrkārt, ka 3. punkta sākumā ir noteikts, ka, lai piemērotu 2. punktu, neņem vērā minētā 3. punkta a)–d) apakšpunktā minētos sabiedrisko pakalpojumu līgumus.
- 25 No tā izriet, ka Regulas Nr. 1370/2007 8. panta 2. un 3. punktā paredzētie pārejas periodi ir piemērojami neatkarīgi viens no otra.
- 26 Ņemot vērā iepriekš minēto, treškārt, ir jānorāda, ka, lai saglabātu Regulas Nr. 1370/2007 8. panta 3. punkta otrās daļas otrajā teikumā paredzētā īpašā pārejas perioda lietderīgo iedarbību, šajā tiesību normā paredzētais maksimālais 30 gadu laikposms ir jāskaitīt no šīs pašas regulas spēkā stāšanās dienas. Turklāt šāds datums ļauj noteikt galīgo termiņu, kas ir vienāds visiem līgumiem, kuri vēl ir spēkā šī pārejas perioda beigās, tādējādi nodrošinot vienādas iespējas kompetentajām iestādēm un attiecīgajiem saimnieciskās darbības subjektiem.
- 27 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1370/2007 8. panta 3. punkta otrās daļas otrais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā tiesību normā paredzētais maksimālais 30 gadu termiņš attiecībā uz šīs regulas 8. panta 3. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajiem līgumiem sākas minētās regulas spēkā stāšanās dienā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 28 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) nospiež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1370/2007 (2007. gada 23. oktobris) par sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, izmantojot dzelzceļu un autoceļus, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1191/69 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 1107/70, 8. panta 3. punkta otrās daļas otrais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā tiesību normā paredzētais maksimālais 30 gadu termiņš attiecībā uz šīs regulas 8. panta 3. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētajiem līgumiem sākas minētās regulas spēkā stāšanās dienā.

[Paraksti]